

LEHTIJUTUN KIRJOITTAMINEN

- 1 Tiedonhankinta.** Tietoa voi hankkia useista lähteistä: kirjoista, lehdistä, internetistä, haastattelemalla jne.

Lähdekritiikki

Muista lähteiden kriittinen arviointi ja vertailu.

- 2 Kuvaaminen.** Pyydä lupa kuvatavalta henkilöltä kuvaamiseen ja kuvan julkaisemiseen.

- 3 Tekstiaineiston käyttö.**

Tietoa ja ideoita saa käyttää vapaasti.

Voit kerätä tietoa eri lähteistä ja kertoa nämä omin sanoin. Muista lähdemerkinnät.

Sitaatti eli lainaus

Kun käytät sanasta sanaan toisen tekstiä, kyse on lainauksesta. Lainaus erotetaan selvästi omasta tekstistä ja merkitään lähde.

Toisten kirjoittamien teosten käyttö

Toisen kirjoittaman teoksen käyttöön, esimerkiksi runon tai lehtiartikkelin kopioimiseen osaksi omaa juttua, tarvitaan tekijän tai oikeudenhaltijan lupa.

- 4 Valokuvien käyttö.** Voit käyttää lehtiartikkelissa:

- a. Itse ottamiasi kuvia
- b. Toisten ottamia kuvia

Tekijän luvalla

Voit pyytää käyttöluvan suoraan valokuvaajalta tai oikeudenhaltijalta.

CC-lisenssillä, jolla on sallittu kaupallinen käyttö

Tarkista lisenssikuvakkeista, mitä saat tehdä. CC-lisenssimerkit ja tekijän nimi tulee liittää kuvan viereen.

Julkaisuvapaat kuvat

Kuvia, joiden suoja-aika on päättynyt, saa julkaista ja käyttää vapaasti.

Tekijänoikeuden rajoituksella taideteosten kuvien käyttö ja taideteosten kuvaaminen

Arvostelemaan tekstiin, kuten taidenäyttelyn arvostelu, ja päivän tapahtumaa, kuten taidenäyttelyn avajaisia tai taideteoksen julkistamista, selostavaan lehtiartikkeliin saa liittää tekstiin liittyvän kuvan taideteoksesta.

Taideteos saa näkyä valokuvassa tai videokuvassa taustalla, jos sillä on toissijainen merkitys kuvassa.

- 5 Videoiden käyttö.** Videon tai sen osan liittämiseen osaksi lehtijuttua tarvitaan lupa. Luvan voi hankkia tekijältä tai tekijänoikeudenhaltijalta (esim. tuottajalta) tai lupa videon käyttöön on voitu antaa CC-lisenssillä. Tarkista huolella CC-lisenssin käyttöehdot.

Suoran linkin tekeminen luvallisesti verkossa olevaan verkkovideoon on mahdollista.

Videon upottamiseen toiselle verkkosivulle tarvitaan yleensä tekijän tai oikeudenhaltijan lupa.

- 6 Tekijätiedot näkyviin.** Muista merkitä kaikki tekijät ja käyttämiesi teosten tekijätiedot lehtijuttusi yhteyteen.

- 7 Lehtijutun julkaiseminen.** Tarkista, että sinulla on kaikki tarvittavat luvat kuvien ja muiden teosten julkaisemiseen.

Haastateltu henkilö haluaa usein tarkistaa lausumansa ennen artikkelin julkaisemista.

Jos projektityötä ei ole tarkoitus julkaista netissä tai painetussa julkaisussa, on mahdollista käyttää kuvia ja tekstiaineistoja kouluprojekteissa myös oppilaitosten kopiointiluvalla. Koulussa tehdyn projektityön voi jakaa oppilaitoksen suljetussa verkossa kopiointiluvalla.

